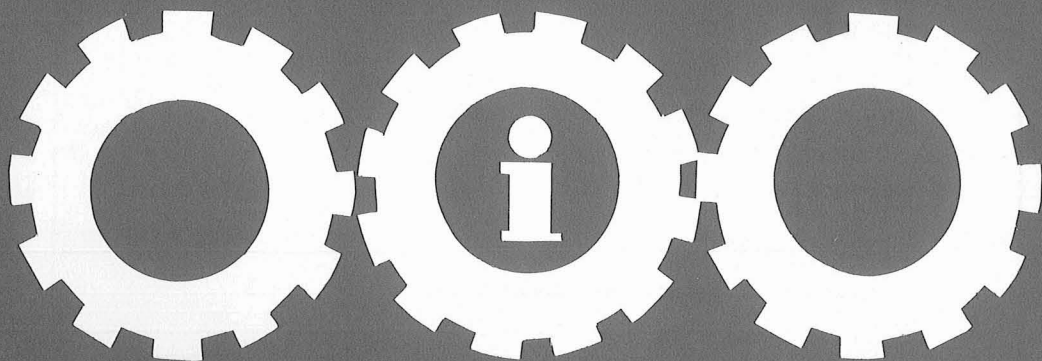

TEKNIKAN SANASTOKESKUS
CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI

4 1982

terminfo

terminfo

4₁₉₈₂

1982-12-22

Tekniikan Sanastokeskus ry:n tiedotuslehti

Päätoimittaja Elisa Stenvall

Liisankatu 16 B 13, 00170 Helsinki 17

Puhelin 90-669 529

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Lehden aineisto on vapaasti käytettävissä

SISÄLLYS

Lopultakin kansainväliset ohjeet sanastotyölle?	1
Kirjallisuutta	3
Sanastokurssi	4
Termipankit huomisen maailmassa	5
Uusia jäseniä	6
Vaalikokous	7
Sanastohankkeet	8
Svenskt sammandrag	16

Lopultakin kansainväliset ohjeet sanastotyölle

Heidi Suonuuti

Jokainen sanastokomiteaan mukaan joutunut tietää, että sanastotyö voi olla tuskastuttavan hidasta, vaikeaa ja epäkiitollista. Sanastoihin ja jopa sanastontekijöihin henkilökohtaisesti kohdistuva kritiikki on lisäksi poikkeuksellisen purevaa ja tunneperäistä. Ei ole lainkaan ihme, että sanastotyön tekijät innokkaasti odottavat ja vaativat, että alalle on saatava selkeät ja käyttökelpoiset ohjeet sekä siitä, miten sanastotyötä tulee tehdä että siitä, millainen on hyvä sanasto. Kun tekniikan sanastoista noin puolet julkaistaan standardeina, on myös selvää, että ohjeita odotetaan nimenomaan standardisointijärjestöiltä.

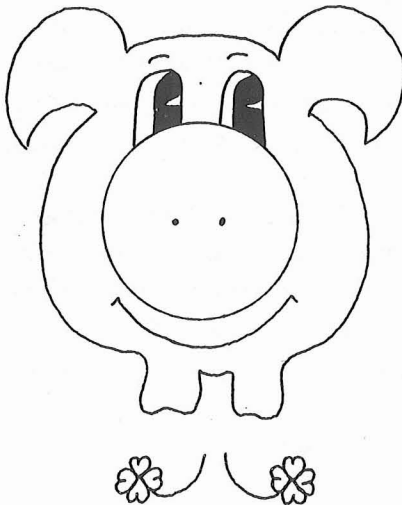
1960-luvun alkupuolella kansainvälinen standardisointijärjestö ISO julkaisi sarjan sanastontekoa käsitteleviä standardeja. Ohjeisto ei ole onnistunut. Se näkyy jo siitäkkin, että sanastontekijät - sen enempää standardisoijat kuin muutkaan - joko eivät lainkaan tunne niitä tai jos tuntevat, eivät pysty niitä työssään soveltamaan.

Jo toista kymmentä vuotta ISO:n tekninen komitea TC 37 on tehnyt työtä standardiensa uudistamiseksi. Hanke on kerran toisensa jälkeen kariutunut koulukuntaristiriitoihin. Varsinaisesta tavoitteesta ei toki ole ollut erimielisyyttä; vain siitä, tulisiko myös aiheeseen liittyvä teoria standardisoida ja minkä verran oppikirjamaista aineistoa otetaan mukaan. Toisin sanoen, tehdäänkö standardi terminologeille vai ohjeisto sanastoryhmien jäsenille.

23. - 26. marraskuuta pidettiin Moskovassa jälleen kokous, jonka päätehtävä oli laatia kompromissiehdotus tärkeimmästä standardista ISO R 704 "Principles and methods of terminology". Nyt oli ehkä ensimmäistä kertaa havaittavissa todellista halua kompromissiin. Suurin ansio lankeaa Itävallan edustajalle professori Felberille, joka oli laatinut huomattavasti lyhennetyn, minimiversioksi luonnehtimansa ehdotuksen. Kun kevättalvella saamme nähtäväksi uuden tekstin,

jonka sihteeristö muokkaa professori Felberin ja kolmipäiväisen kokouskeskustelun perusteella, tiedämme, onko ISO viimeinkin onnistunut laatimaan standardin, jonka puutetta mm. pääsihteeristön edustajat ovat sanoneet pitävänsä nykyisen standardisoinnin suurimpana heikkoutena.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

TERMINFO
TOIVOTTA
LUKIJOLLEEN
ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

Kirjallisuutta

Reiner Arntz - Heribert Picht, Einführung in die Übersetzungsbezogene Terminologiearbeit, Hildesheim 1982, 238 s.

Tellervo Hyttinen

Kirjan esipuheessa professori Helmut Felber sanoo, että terminologia on tullut vaiheeseen, jossa on puute opetusmateriaalista, opetustyön tuloksia vasta kootaan, opetusmenetelmät ovat riippuvaisia kohderyhmistä - ja kuitenkin sellaisten ihmisten tarve kasvaa, joilla on perustiedot terminologiasta ja jotka osaavat myös soveltaa tietojaan käytäntöön.

Arntz ja Picht ovat ryhtyneet korjaamaan materiaalin puutetta, mutta samalla antaneet panoksensa myös muiden epäkohtien korjaamisessa: kirja on muun ohessa kuvaus koulutuksesta, esimerkki menetelmistä ja käsikirja käytännön työn tekijöille.

Kirja koostuu artikkeleista, jotka käsittelevät terminologiaa sekä teorian että käytännön kannalta: yleis- ja erityiskielten eroja, käsitettä ja käsitejärjestelmiä, nimityksiä ja niiden erikielisten vastineiden löytämisen ongelmia, standardisointia ja käytännön termityön vaiheita. Lisäksi teokseen kuuluu lyhyt katsaus - lähinnä keskieurooppalaisen - terminologian historiaan ja mainio bibliografia.

Kirja on tarkoitettu kääntäjäkoulutuksen apuvälineeksi, mutta se on erinomainen käsikirja myös mulle termityön kanssa tekemisiin joutuille: se on selkeä, siinä on perustietoa, se rajaa jo tutkittua ja uusia ongelma-alueita. Pichtin artikkeli käsitteistä ja käsitejärjestelmistä on kirjan keskeisin ja laajin ja esimerkkeineen erityisen antoisa.

Tanskalainen terminologiakoulutus tuntuu olevan vireää - Picht on Kööpenhaminan kauppakorkeakoulun espanjan lehtori ja kirjan monet esimerkit ovat sen diplomitöistä. Olisi mielenkiintoista tietää, johtuuko vireys tiiviimmästä kosketuksesta mannermaahan vai Tanskan taloudellisesta liitosta, joka pakottaa saamaan myös terminologian tarkaksi. Viimeksi mainittuun tuntuisi viittaavan koulutuksen keskittyminen kauppakorkeakouluihin. Mikähän sysäisi suomalaista terminologiaa?

Sanastokurssi

Tekniikan Sanastokeskus järjestää terminologian teoriaa ja sanastotyön käytännön menetelmiä käsittelevän parin päivän mittaisen kurssin asiasta kiinnostuneille kevättalvella 1983, mikäli osanottajia ilmoittautuu riittävästi.

Kurssiohjelma on samantapainen kuin Terminfon numerossa 1/1982 esitelty ohjelma, ja sitä voi muokata osanottajien toivomusten mukaisesti.

Lisätietoja saa ja alustavat ilmoittautumiset voi tehdä mieluiten tammikuun puoleenväliin mennessä puhelimitse 90-669 529 tai tämän lehden liitteenä olevalla lomakkeella.

Termipankit huomisen maailmassa

Heidi Suonuuti

Todella houkuttelevasti oli otsikoitu ASLIBin ja the Translators' Guildin marraskuun alussa Lontoossa järjestämä seminaari. Tilaisuus oli neljäs sarjassa, joka on eri näkökulmista käsitellyt tietokoneen käyttöä kääntämisen apuvälineenä.

Kaksi tiivistä työpäivää ja kolmisenkymmentä esitystä käsittänestä kokouksesta omistettiin termipankeille vajaa puolet. Mitä ilmeisin pettymys monelle lupaavan aiheen paikalle houkuttelemalle! Katsausmaisena ohjelman ulkopuolella oli kuitenkin tilaisuus niin monenlaisiin kontakteihin, että kokonaisuus muodostui antoisaksi.

Seminaarin esityksiä kuunnellessaan saattoi taas kerran todeta, että Tekniikan Sanastokeskuksella on jo nyt suurin piirtein samanlaiset mahdollisuudet kuin muilla termipankkitoiminnan aloittamiseen. Kehityksen kulku näyttää myös vievän miltei kautta linjan TSK:n valitsemaan suuntaan.

Maailmalla on muutama suureksi luettava termipankki, joihin on koottu lähinnä sanakirjamaista aineistoa kääntämisen apuneuvoksi. Sellaisia ovat EC:n EURODICAUTOM, Kanadan B.T.Q. sekä eräiden yritysten, esimerkiksi Siemensin, termipankit.

Näiden oman alansa jättiläisten kohtalona näyttävät olevan monenlaiset vaikeudet. Päällekkäiset termit, ristiriitaisuus, luotettavuus, tarkistus ja valvonta sekä palvelunopeus ovat tällaisia vaikeuksia, joiden kanssa suuret sanakirjatyypiset pankit taistelevat. Lupavammalta näyttää käsitejärjestelmittain rakennettujen ja alakohdaisiin osatiedostoihin jaettujen pankkien tulevaisuus. Tämä on juuri se tyyppi, jota TSK:kin tavoittelee.

Lontoon seminaarin esityksistä ja ennustuksista voi erottaa eräänlaisen neljän kohdan kehityslinjan, joka kulkee

- sanakirjapankeista käsitepankkeihin,
- jättiläispankeista valikoivaa ja tarkistettua tietoa tarjoaviin,
- erikoisohjelmistoa käyttävistä valmisohjelmilla toimiviin ja
- suurtietokoneista keskisuuriin tai jopa pientietokoneisiin sijoitettuihin pankkeihin.

Tiedon hakijan kannalta on oleellista, että termipankin käyttö on yksinkertaista ja sen tarjoama aineisto luotettavaa. Pankin pitäjän on sen lisäksi kyettävä tarjoamaan riittävästi opastavia palveluja kuten selvät tietuemallit, yksinkertainen hakumenettely, selkeä käyttäjän käsikirja ja riittävä käyttäjäkoulutus. Termipankin tärkeimmät käyttäjäryhmät ovat sanastojen tuottajat, kirjoitusten laatijat sekä kääntäjät. Monet heistä käyttävät jo nyt tekstinkäsittelylaitteita, ja niihin voidaan liittää termipankin käyttö. Todella tehokas pankin hyödyntäminen edellyttää käyttäjän ja pankin pitäjän yhteistyötä sekä pankkien välistä yhteistyötä niin, että lähitulevaisuudessa, kun automaattinen tietojenkäsittely on jokapäivän ruutiinia, tietokone terminhaun välineenä on apu eikä riesa.

Uusia jäseniä

Tekniikan Sanastokeskuksen jäseneksi on liittynyt 20.12.1982 alkaen Dokumenttipalvelu Ahlbäck & Tuominen.

Vahinkovakuutusyhdistys ry:n tehtävät siirtyvät vuoden vaihteessa Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry:n hoidettavaksi, joten Vahinkovakuutusyhdistyksen jäsenyys Tekniikan Sanastokeskuksessa päättyy ja Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto liittyy jäseneksi 1.1.1983 alkaen.

Vaalikokous

Tekniikan Sanastokeskus ry:n vaalikokous pidettiin lokakuun 27. päivänä Lallukan taiteilijakodin juhlasalissa. Jäsenyhdistyksistä 28 oli valtuuttanut edustajansa kokoukseen.

Yhdistyksen kokous hyväksyi vuoden 1983 toimintasuunnitelman ja talarvion. Ensi vuoden toiminnasta mainittakoon seuraavaa: Sanastokeskus osallistuu sanastotyöhön, harjoittaa termineuvontaa, Sanastokeskuksen kirjastoa kartutetaan - ensi vuonna hankitaan erityisesti saksan- ja ranskankielistä sanastoaineistoa - ja sanasto- ja sanastohanketiedostoja täydennetään jatkuvasti. Sanastokeskus osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön, mm. standardisointitoimintaan ISO TC 37 "Principles of Terminology" -työryhmässä, ja pohjoismaista yhteistyötä tehdään Nordtermin puitteissa. Lisäksi Sanastokeskus järjestää tiedotus- ja koulutustilaisuuksia. Yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on termipankin rakentamisen jatkaminen.

Hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia: puheenjohtajaksi valittiin edelleen toimitusjohtaja Kari Kaartama, ja erovuoroiset jäsenet Marianne Huttunen, Esko Koivusalo ja Osmo Ranta valittiin uudelleen. Hallituksessa jatkavat lisäksi Paavo Anttila, Christer Laurén ja Sirkka Pöyry.

Kokouksesitelmän piti ekonomi Juha Laurila. Hän kertoi kemiallisen metsäteollisuuden sanakirjatyöstä, jota pieni työryhmä on tehnyt toistakymmentä vuotta. Hän mm. esitteli näin pitkän työn kuluessa ilmaantuneita erityisongelmia, joita on ollut työn pitämisessä ajantasaisena ja erikielisten termien vastaavuuden tarkistamisessa. Nyt tämä laaja, monikielinen sanakirja on kuitenkin viimeistelyvaiheessa, ja se ilmestyy parin vuoden kuluessa. Esitelmä innoitti yleisön laajaan keskusteluun ja tekemään runsaasti kysymyksiä.

Sanastohankkeet

Tähän luetteloon on koottu Tekniikan Sanastokeskuksen tiedot Suomessa tekeillä olevista tekniikan ja lähialojen sanastoista, joissa on mukana suomen tai ruotsin kieltä. Mukaan on otettu sellaiset hankkeet, joiden tiedot on voitu tarkistaa.

Luettelo on tuloste Sanastokeskuksen jatkuvasti ylläpitämästä atk-tiedostosta. Se julkaistaan tarvittaessa, vähintään kerran vuodessa.

Tekniikan Sanastokeskus antaa mielellään lisätietoja sekä ottaa vastaan täydennys- ja korjausehdotuksia.

LYHENTEET

Ar	arabia	t.	termi
Bg	bulgaria	s.	sivu
Cs	tsekki		
D	saksa	SFS	Suomen Standardisoimisliitto ja sen julkaisema standardi
Da	tanska		
E	englanti		
F	ranska		
Fi	suomi		
Fi ^{SE}	ruotsinsuomi		
He	hebreaa		
Hi	hindi		
Hu	unkari		
I	italia		
J	japani		
Nl	hollanti		
No	norja		
Pl	puola		
Pt	portugali		
R	venäjä		
Ro	romania		
S	espanja		
Sk	slovakki		
Sv	ruotsi		
Th	thai		

Akustiikan sanasto

kielet: Fi-Sv-E
määritelmä: on
laajuus: n. 80 s/800 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Akustinen seura

ATK-grafiikkasanasto

kielet: Fi-E
määritelmä: on
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Tietojenkäsittely-
liitto

Betonitekniiikan sanasto

kielet: E-Fi-E
määritelmä: on
laajuus: 4000-5000 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: prof. Jukka Vuorinen

Betonitekniiikan sanasto

kielet: E-Fi-D
määritelmä: ositt. selitetty
laajuus: 3300 t.
arv. ilm.vuosi: alkuv. -83
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: maist. Rakel Toivola
4564625

Dieselsanasto venäjänkielinen osa

kielet: Fi-R
määritelmä:
laajuus: 912 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Wärtsilä Oy

Elektroniiikan komponentit. Laadun- varmistussanasto

kielet: Fi-E (Sv-D-F)
määritelmä: on
laajuus: 8 s.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: SESKO

Elektroniiikan sähkömekaaniset kompo- nentit, sanasto

kielet: Fi-F-E-R-D-S-I-Nl-
Pl-Sv
määritelmä: on
laajuus: 90 s.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: SESKO

Elektroniiikan sanakirja ilmestyy Elektroniiikka- ja automaatio- lehdessä

kielet: E-Fi
määritelmä: selitykset
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Elektroniiikka-lehti

Fysiikan suurenimet Pohjoismainen sanasto SFS 3655, uusit- tu laitos

kielet: E-F-D-Da-No-Sv-Fi
määritelmä: tunnukset, yksiköt
laajuus: n. 500 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen Fyysikkoseura

Kartografian sanakirja, 2. laajennettu painos
suomenkieliset vastineet Multilingual Dictionary of Technical Terms in Cartography -sanakirjaan

kielet: D-E-F-S-R, Cs-I-J-Hu-Nl-Pl-Po-Sv-Sk, Ar-Bg-Du-Fi-He-Hi-No-Th
määritelmä: on
laajuus: n. 600 s, n. 1400 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen kartografinen seura

Kartografian sanasto liitty Suomen Kartasto -julkaisuun

kielet: Fi-Sv-E
määritelmä: on
laajuus: 700 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä:

Kasvinsuojelukoneiden sanasto

kielet: Fi-E-F-D
määritelmä: on
laajuus: n. 100 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: VAKOLA

Keramiikan sanasto

kielet: Fi-Sv-D-E
määritelmä: on
laajuus: n. 400 s
arv. ilm.vuosi: 1982-12-21
tekijä: Erkki Kallio

Geotekniikan sanakirja Suomenkieliset vastineet Technical terms, symbols and definitions used in soil mechanics and foundation engineerings -sanakirjaan

kielet: Fi-(E-F-D-I-Pt-R--S-Sv)
määritelmä: on
laajuus: 1592 t.
arv. ilm.vuosi: 1982-12-21
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen Geotekniikan yhdistys

Hahmontunnistuksen sanasto

kielet: E-Fi
määritelmä: on
laajuus: 300-400 t.
arv. ilm.vuosi: 1982-12-21
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen hahmontunnistustutkimuksen seura

Hengityssuojainsanasto

kielet: Fi-Sv-E-D-F
määritelmä: on
laajuus: n. 500 t.
arv. ilm.vuosi: alkuv. -83
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Työsuojeluhallitus

Hissisanasto Venäjänkieliset termit

kielet: Fi-R-E-D
määritelmä: on
laajuus: 9000-10000 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Kone Oy

Kierresanasto

kielet: Fi-E-F-R-D-Sv
määritelmä: on/kuvia
laajuus: n. 15 s
arv. ilm.vuosi: 1984
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Metalliteollisuuden
Standardisoimiskeskus
TES

Kiinteistöarvioinnin keskeisin sanasto

kielet: Fi
määritelmä: on
laajuus: n. 250 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: HTKK Maanmitt.os. ja
Suomen Kiinteistöarviointiyhd.

Kiinteistöhoitoalan sanasto

kielet: Fi-Sv
määritelmä: on
laajuus: 300 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: työryhmä

Kirjasto- ja informaatioalan terminologia

kielet: pohjoismainen hanke,
ei suomen kieltä
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Tietopalveluseura

Kone-elinsanasto

kielet: Fi-R-Fi
määritelmä: selitykset
laajuus: n. 750 t.
arv. ilm.vuosi: 1982
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Yleisliittolainen
tieteellisteknisen
kirjallisuuden ja
dokumentaation käännöskeskus

Lämpöfysiologian sanasto

kielet: Fi-E
määritelmä: on
laajuus: 21 s
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Työterveyslaitos

Moottorisahasnanasto

kielet: Fi-E-Sv
määritelmä: on
laajuus: 44 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: VAKOLA

Metsäkonesanasto

kielet: Fi-E-Sv
määritelmä: on
laajuus: n. 40 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: VAKOLA

Nordic glossary of Hydrology

kielet: Fi-Sv-No-Da-E
määritelmä: on
laajuus: n. 350 s
arv. ilm.vuosi: alkuv. -83
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: IHP-toimikunta

Pascal-ohjelmointikielen sanasto

kielet: E-Fi
määritelmä:
laajuus: n. 500 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Joensuun korkeakoulu

Nosturien sanasto Käsikirja

kielet: Fi-D-E-S-F-I-Sv
määritelmä:
laajuus: n. 200 s
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Metalliteollisuuden
Standardisoimiskeskus

Pohjoismainen filmi- ja TV-sanasto

kielet: E-Fi-(Sv-No-Da)
määritelmä:
laajuus: n. 1800 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Nordisk film- och
TV-union

Paineastiasanasto

kielet: Fi-Sv-E-D
määritelmä: osittain
laajuus: n. 10 s
arv. ilm.vuosi: 1984
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Paineastialautakunta

Pohjoismainen työsuojelusanasto

kielet: Fi-Sv-No-Da-E-D
määritelmä: on
laajuus: n. 600 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: TSK työryhmä

Palontorjuntasanasto

kielet: Fi-Sv
määritelmä: on
laajuus: n. 800 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen Palontorjunta-
liitto, työryhmä

Postiliikennesanasto

kielet: Fi
määritelmä: on
laajuus: 1200 t.
arv. ilm.vuosi: 1984
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Posti- ja telehalli-
tus

Paperi-, kartonki- ja massa-koneiden luokittelu ja sanasto

kielet: Fi-R
määritelmä: selityksiä
laajuus: 200-300 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Metalliteollisuuden
Standardisoimiskeskus
TES

Projektitoimintasanasto

kielet: Fi
määritelmä: on
laajuus: 50-100 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Projektitoiminta-
yhdistys

Paperisanakirja Kemiallisen metsäteollisuuden sanakirja

kielet: Fi-Sv-E-F-D-S-R
määritelmä:
laajuus: n. 5000 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Oy Polyverbia

Rata-alan sanasto
UIC-sanakirjan Fi-Sv osa

kielet: Fi-Sv
määritelmä:
laajuus: n. 1600 s
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Rautatiehallitus

Rautatiesanasto

kielet: Fi-R
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Rautatiehallituksen
työryhmä

Rikosilmoitinsanasto

kielet: Fi-Sv-No-Da-E-D-F
määritelmä: on
laajuus: n. 700 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Vahinkovakuutusyh-
distys

Saneeraustekniikan sanasto

kielet: Fi-R-Cs-Pl-Bg-Ro-
S jne.
määritelmä: on
laajuus: 20-100 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: SEV-yhteistyöhanke

Siivoussanasto

kielet: Fi-Sv
määritelmä: kuvat
laajuus: 20 s.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä:

Raivaussahasnanasto

kielet: Fi-Sv-E
määritelmä: on
laajuus: n. 20 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: VAKOLA

Rakennuspiirustussanasto

kielet: Fi-Sv-Da-No-E
määritelmä: osittain
laajuus: n. 100 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: RTS

**Rakentamisen ja kaavoituksen perus-
sanasto**

kielet:
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Sisäasiainministeriö

**Rakenteiden mekaniikan ja geomeka-
niikan yhteissanasto**

kielet: Fi
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: RIL
VTI geotekn. lab.

Rakennuspuusepänteollisuuden nimistö

kielet:
määritelmä: kuvat
laajuus:
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: RTS

Siltasanasto

kielet: Fi-Sv-D-E
määritelmä:
laajuus: n. 2500
arv. ilm.vuosi: 1982/83
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: ins. Torbjörn Elfving
TVH, ins. Aarne
Jutila TTK

Tiesanasto

kielet: Fi-Sv-E-D
määritelmä:
laajuus: 5000 - 6000 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-01-04
tekijä: TVH + Tieyhdistys

Sähkövoimatekniikan sanakirja

kielet: Fi-Sv (E tai D)
määritelmä:
laajuus: n. 4000 - 5000 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-01-04
tekijä: FT Marianne Nordman
/ Vaasan korkeakoulu

Tilastolliset termit

kielet: Fi-E-F-R
määritelmä: on
laajuus: n. 75 s
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: SFS

Säätötekniikan sanasto alustava tieto

kielet:
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Säätötekn. seura

Turvealan sanasto

kielet: Fi-E-D-R
määritelmä:
laajuus: n. 6500 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: TT-turvetoll. työ-
ryhmä

Tekstiili- ja vaatetussanasto

kielet: Fi-Sv-D-E
määritelmä:
laajuus: 4000-5000 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: TEVASTA

Työmarkkinasanasto

kielet: Sv-Fi (= Fi_{SE})
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Ruotsinsuomalainen
kielilautakunta

Terminologian sanasto

kielet: Fi-Sv-E-F-D
määritelmä: on
laajuus: n. 50 t.
arv. ilm.vuosi: 1983
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: TSK

Vaakanasto

Ei-automaattisten vaakojen sanasto

kielet: Fi
määritelmä:
laajuus: n. 50 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Teknillinen tarkastus-
laitos, Vaakakilta
ry.

Vakuutussanasto

kielet: Fi-Sv
määritelmä:
laajuus: n. 3500 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Suomen vakuutusyh-
tiöiden keskusliit-
to

Yhdyskuntasuunnittelun sanasto

kielet: Fi-E-F
määritelmä:
laajuus: n. 1000 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: Sirkka Heinonen,
tutkija

Valimosanasto

Kansainvälisen valimosanakirjan suo-
menkielinen valimosanasto
Dictionnaire International de Fon-
derie

kielet: Fi
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1983-12-21
tekijä: TES

Yhteistyö yrityksissä

kielet: Fi
määritelmä: on
laajuus: 20-50 t.
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21

Videosanasto

kielet:
määritelmä:
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-12-21
tekijä: TEOSTO/VISA-ryhmä

Voimansiirtoalan sanakirja

osa 2: hammasvaihteet, osa 3: portaat-
tomasti säädettävät vaihtelut, osa
4: hammaspyörien valmistus, osa 5:
voimansiirtoelimet

kielet: D-S-F-E-I-Nl-Sv-Fi
määritelmä: kuvat
laajuus:
arv. ilm.vuosi:
tiedot v:lta: 1982-01-06
tekijä: Eurotrans / Metalliteollisuuden keskusliitto, voimansiirtoryhmä

Svenskt sammandrag

De som har arbetat i en ordlistekommitté vet hur pinsamt långsamt, svårt och otacksamt ordlistearbete kan vara. Därför är det inte något under, att alla som deltar i utarbetande av ordlistor ivrigt har väntat på och krävt klara och användningsbara direktiv både för hur ordlistearbete bör utföras och för hur en färdig ordlista skall se ut. Då ca hälften av alla tekniska ordlistor publiceras som standarder är det klart att direktiven väntas av standardiseringsorganisationerna. ISO/TC37 höll i november i Moskva ett möte, vars huvuduppgift var att utarbeta ett kompromissförslag gällande den viktigaste standarden ISO R 704 "Principles and methods of terminology". För första gången kunde man på detta möte skönja en verklig kompromissvilja. Det återstår att se huruvida ISO äntligen har lyckats utarbeta den standard, vars saknad har ansetts vara den nuvarande standardiseringens största svaghet. (s. 1)

Det har sagts att det råder en stor brist på undervisningsmaterial inom terminologibranschen, trots att behovet av människor som behärskar terminologins grunder ökar. Med sin bok "Einführung in die Übersetzungsbezogene Terminologiearbeit" har Reiner Arntz och Heribert Picht gjort mycket för att förbättra situationen. I boken behandlas terminologin ur såväl teoretisk som praktisk synvinkel. Boken är avsedd att användas inom översättarutbildningen, men den är en utmärkt handbok även för andra som kommer i beröring med termarbete. (s. 3)

ASLIB (Association of special libraries and information bureaux) arrangerade i november i London ett seminarium under rubriken "Term banks for tomorrow's world". Tillfället var det fjärde i en serie, som ur olika synvinklar har behandlat användningen av datorer som hjälpmedel vid översättning. (s. 5)

En förteckning över i Finland aktuella ordlisteprojekt inom teknikens olika områden, som innehåller finska eller svenska, ingår på sidorna 8-15. Förteckningen baserar sig på uppgifter som Centra-len för Teknisk Terminologi har haft till sitt förfogande 21.12.

TEKNIIKAN SANASTOKESKUS ry
CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI rf

Tekniikan Sanastokeskus ry TSK

Perustettu 1974.

Jäseniä 63 (aatteellisia yhdistyksiä, teollisuus- ja liikelaitoksia, valtion virastoja).

Toimii yhteistyössä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kanssa.

Toimisto ja kirjasto

Liisankatu 16 B 13, 00170 Helsinki 17

Termineuvonta puh. 90-179 161 vain klo 9.00 - 12.00

Avoinna klo 8.00 - 16.15 (kesäisin 8.00 - 15.15)

TSK:n ensisijaisena tehtävänä on saada aikaan suomen- ja ruotsinkielisiä tekniikan eri alojen sanastoja.

Sanastotyön päämuotoja ovat osallistuminen termityötä tekevien ryhmien työskentelyyn, lausuntojen antaminen, tarkistus ja neuvonta.

Kirjastossa on lähes 1000 tekniikan ja lähialojen sanastoa, käsikirjoituksia, yritysten ja laitosten sisäisiä sanastoja, SFS-standardit ja niistä tehty termikortisto, ISO:n ja GOSTin sanastostandardit ym.

Kirjastossa pidetään tiedostoa suomen ja ruotsin kieltä sisältävistä tekniikan ja lähialojen sanastoista ja sanastohankkeista, ja näistä tiedoista julkaistaan kahden vuoden välein luettelo Tekniikan sanastoja. Tarpeen mukaan tehdään myös erikoisalojen sanastoluetteloita.

TSK:n toimintamuotoja:

- osallistuminen sanastotyöhön
- termineuvonta
- kirjasto
- sanasto- ja sanastohanke-tiedostot
- termityön kurssit
- tiedotuslehti
- termipankki
- kielentarkistusapu

